

השקיית חימצה בזילוף בקונוע - 2001

גלי שי, עלי ליאור-שה"מ
צוות חוות גד"ש-גליל-עליון

מבוא:

עם כניסת החימצה כגידול משמעותי בעמק החולה עלה הנושא של אפשרות השקיית חימצה בקונועים. בשנים האחרונות רושנו חלק גדול משטחי העמק בקונועים כתחליף לטפטוף, להשקיית עזר וכהכרח אקולוגי בשטחי הכבול. הידע והנסיון המצטבר הקיימים כיום מצביעים על בעייתיות בהשקיית חימצה בקונוע - בשני תחומים: הפצת אסכוכיטה ורביצה מוגברת. הפצת האסכוכיטה ע"י התזה בקונוע במרווחי השקיה של שבוע עשויה לפגוע ביבול - או לחילופין תצריך שמוש מוגבר ברסוסי הדברה והגדלת עלויות. התזה בקונוע בשלבי יצירת ומילוי תרמילים - גרמה לרביצה בחלקות שניסו לעבוד בשיטה זו בעבר. ייתכן שכניסת זנים חדשים, בעיקר "ירדן", - מצמצמת חלק מהבעיות. בשנים האחרונות נוסו בהצלחה טכניקות שונות של זילוף בקונוע בגידולים שונים. בנסיונות שערכנו בזילוף בבטנים ועגבניות בחוות גידולי שדה ובמוקד המחקרים בכבול בשלוש השנים האחרונות הגענו למסקנות לגבי האפשרויות השונות הגלומות בשיטה זו. כדי לבחון את הנושא בצורה מסודרת - הוצב נסוי בחוות גד"ש בגליל העליון. הנסוי כלל השוואה בין התזה רגילה בקונוע, במרווחי השקיה של 6 ו- 12 ימים, בין זילוף במרווחים של 2 מטר בתלמים שבין הערוגות - וטפטוף כבקורת. סה"כ 4 טפולים ב- 4 חזרות.

שיטות ותמרים:

הנסוי בוצע בקרקע כבדה, בחוות גד"ש גליל עליון.

כרב - כותנה

הכנת שטח- רגילה.

מתכונת הנסוי: 4 טפולים ב- 4 חזרות. בלוקים באקראי. כל חלקה- רוחב 6 מטר, אורך 40 מטר.

זריעה - 11.12.01

קוטל עשבים - טרבוטרקס 250 גר/ד'

במחצית פברואר הייתה באזור סערה עזה שפגעה קשות בחלקה. כל העלווה נתלשה וחל פיגור משמעותי בהתפתחות הצמחים.

לפני תחילת ההשקיה בוצעה פעולה של פלוח התלמים בין הערוגות ע"י משתת פרפולואו, כדי לאפשר חידור של המיים בזילוף. פעולה זו בוצעה כמסקנה של נסיונות זילוף בבטנים בקרקע דומה.

תחילת השקיה - 9.4.01. מעקב מתח מיים בקרקע ע"י טנסיומטרים (גרפים מצורפים)

סיום השקיה - קונוע- 30.5. טפטוף - 2.6

במעקב רצוף- לא נראה נגר מיים ממשי בתלמים בזילוף

סה"כ מיים: קונוע - 225 מ"ק/ד'. טפטוף - 195 מ"ק/ד'

הדברת מזיקים: פרודקס 250. תיונקס 350 - נגד הליוטיס ומינהרן- 14.5.01

מחלות: אסקוכיטה לא הופיעה כלל. חילדון עלה הופיע בתחילת יוני ולקראת סוף יוני הייתה רמת נגיעות גבוהה. בהערכת נגיעות שנעשתה לא נמצא הבדל בנגיעות בין טיפולי ההשקיה.

קציר בוצע עם קומביין נסיונות ב- 12.7.01. מכל שק נלקחו דוגמאות למיון במתקני חברת "זרעים גדרה". תודתנו להם על עזרתם.

סיכום ומסקנות:

בנסוי שיטות השקיית חימצה נבדקו 4 טפולים: התזה כל 6 ימים, התזה כל 12 ימים, זילוף, טפטוף. הנסוי לווה במעקב מתח מיים בקרקע ע"י טנסיומטרים, ותגובה בהתאם.

היבול בכל הטיפולים היה ברמה גבוהה, למרות נזקי הסערה ועיכוב הגידול- ללא הבדל סטטיסטי בין הטיפולים ברמה של $P < 0.05$ בנתוח לפי TUKEY-KRAMER.

גם במרכיבי ההתפלגות לגודל לא היו הבדלים בין הטיפולים.

בנגוד לציפיות- לא הופיעה כלל אסכוכיטה בחלקת הנסוי ולא ניתן היה לבחון מרכיב חשוב זה במהלך הנסוי. זאת- בנגוד לנגיעות גבוהה ביותר בחלקות אחרות באזור.

יש לחזור על הנסוי לפחות שנה נוספת לבסוס הממצאים.

יבול ומיון   **חימצה- קונוע**

יבול 42	יבול 22	יבול 02	יבול א'	יבול 81	מצומק	יבול ק"ג/ד'	טפול
59.9	208.1	124.7	392.7	14.9	4.8	412.5	טפטוף
52.3	180.0	131.4	363.7	16.6	5.0	385.3	התזה 6
51.4	172.0	115.7	339.1	15.2	4.7	359.0	זילוף
48.7	173.3	114.5	336.5	16.9	5.3	358.7	התזה 21

24%	22%	20%	א גוס %	18%	קמוצמ%	טפול
14.5	50.5	30.2	95.2	3.6	1.2	טפטוף
13.6	46.7	34.1	94.4	4.3	1.3	התזה 6
14.3	47.9	32.2	94.5	4.2	1.3	זילוף
13.6	48.3	31.9	93.8	4.7	1.5	התזה 21

